

FARSTA STADSDELSFÖRVALTNING

AVDELNINGEN FÖR BARN OCH UNGDOM
AVDELNINGEN FÖR VUXNA

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 500-296/2009
SID 1 (12)
2009-06-03

Handläggare:

Margareta Blom, tel 08-508 18 009

Bosse Dannert, tel 08-508 18 040

Kristina Svärning, tel 08-508 18 080

Till

Farsta stadsdelsnämnd

2009-06-11

Långsiktig strategi för utveckling av förebyggande arbete för barn och ungdom

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till långsiktig strategi för utveckling av förebyggande arbete för barn och ungdom.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Inger Norman
avdelningschef

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Enligt stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2009 ska förvaltningen arbeta fram en långsiktig strategi för det förebyggande arbetet inom barn- och ungdomsverksamheten. Syftet med strategin är att långsiktigt utveckla stödinsatser för barn och ungdom på hemmaplan, att i bred samverkan utveckla det förebyggande arbetet inom stadsdelsförvaltningen och att effektivt använda de resurser som bidrar till att barn och ungdomar och deras familjer får rätt stöd i rätt tid och vid rätt tillfälle.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för barn och ungdom i samverkan med avdelningen för vuxna.

Bakgrund

Enligt stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2009 ska förvaltningen arbeta fram en långsiktig strategi för det förebyggande arbetet inom barn- och ungdomsverksamheten. Syftet med strategin är att långsiktigt utveckla stödinsatser för barn och ungdom på hemmaplan, att i bred samverkan utveckla det förebyggande arbetet inom stadsdelsförvaltningen och att effektivt använda de resurser som bidrar till att barn och ungdomar och deras familjer får rätt stöd i rätt tid.

Stadsdelsförvaltningen har genom åren haft en relativt stor fritids- och fältorganisation. Öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar har funnits i de flesta områden inom stadsdelsområdet, men trots dessa insatser har trycket på individ- och familjeomsorgen fortsatt stiga. För att kunna motverka och förebygga detta förändrades stadsdelsförvaltningens avdelningsstruktur inför innevarande budgetår genom att all verksamhet riktad till barn och ungdom samlades inom en gemensam avdelning. De verksamheter som ingår är förskola och fritid samt individ- och familjeomsorg (IoF) för barn och ungdom. Skälet till förändringen var att effektivisera resurserna, ge förutsättningar för en gemensam värdegrund och en helhetssyn i arbetet med barn och ungdom 0-19 år.

I samband med detta delades även IoF:s barn- och ungdomsenhet i två enheter, utredning och familjestöd. Till familjestödsenheten fördes även preventionssamordnaren, fältassistenter samt stödenheten för förskolan. En förstärkning på chefsnivå gjordes för att skapa bättre förutsättningar till utveckling, ledning och styrning av verksamheterna. Cheferna för dessa verksamheter har ett tydligt uppdrag att samverka och utveckla modeller och metoder för tidiga insatser för barn och deras föräldrar på hemmaplan.

En relativt stor grupp invånare i Farsta stadsdelsområde, varav många är barn och ungdomar, lever under svåra förhållanden såväl materiellt som socialt. Flera av dem är i behov av samhällets stöd. Det rör sig ofta om en sammansatt situation som i olika grad präglas av psykisk ohälsa, arbetslöshet, missbruk och andra problem som tillsammans skapar svårigheter att leva ett socialt fungerande liv och ofta leder till ett socialt utanförskap. I en del fall rör det sig även om människor som bär på ett socialt arv – de har vuxit upp med föräldrar som varit beroende av socialtjänstens insatser och själva har de vid myndighetsåldern direkt gått över till ett liv med bidragsberoende och sociala problem.

Individ- och familjeomsorgen i Farsta möter många av dessa människor och familjer i samband med att de ansöker om ekonomiskt bistånd eller när det inkommer anmälningar om missbruk eller att barn far illa. Anmälningarna om att barn far illa har

ökat sedan flera år tillbaka. Likaså har antalet placeringar av barn utanför hemmet ökat, vilket är en oroande utveckling.

Nedan följer statistik som beskriver den socioekonomiska strukturen i Farsta stadsdelsområde. I den finns faktorer som stödjer den bild förvaltningen ser.

	Farsta	Söderort	Hela staden
Medelinkomst (20-64 år)	239 900 tkr	249 900 tkr	283 000 tkr
Ekonomiskt bistånd	6,6 %	6,2 %	5,2 %
Eftergymnasial utbildning	36 %	43 %	51 %
Elever som inte påbörjat högskoleutbildning inom 3 år	58 %	51 %	46 %
Elever med minst godkänt betyg i svenska, engelska och matematik grundskolan år 9	Pojkar 81% Flickor 92%		Pojkar 91% Flickor 90%
Elever med minst godkänt betyg i svenska, engelska och matematik gymnasieskolan år 2	Pojkar 78% Flickor 78%		Pojkar 87% Flickor 85%
Ohälsotal	36	33	29

*Statistik från Utrednings- och statistikkontorets, USK:s, årsbok 2008

Ohälsotalen är ett sammanfattande mått på det genomsnittliga antalet dagar med sjukpenning, rehabilitering och sjukersättning från försäkringskassan. Faktorer som låg inkomst och höga ohälsotal bland befolkningen innebär också en ökad sårbarhet och ökad risk att behöva samhällets insatser.

De sociala förhållandena varierar stort inom stadsdelsområdet. I Sköndal och Gubbängen-Tallkrogen är andelen barn 1-5 år som bor i familjer med låg inkomst¹ 13-14 %. I Hökarängen, Fagersjö och Farsta strand är motsvarande siffra över 30 %. Snittet för Farsta är 21 % och för staden 18 %.

I Farsta, Fagersjö och Farsta strand är andelen barn 1-5 år som bor i familjer med ekonomiskt bistånd 15-16 % medan den är mycket låg i Gubbängen-Tallkrogen, Larsboda och Sköndal. Snittet för staden är 8 % och för stadsdelsområdet 10 %.

	Farsta	Staden
Andel bostäder – allmännyttan	55,3	26,1
Andel bostäder – övriga hyresrätter	19,8	31,2
Andel bostadsrätter	24,8	42,8
Andel med utländsk bakgrund	28,1	28,1
Andel arbetslösa	3,0	1,9

*Statistik från Utrednings- och statistikkontoret, USK, december 2007 rep 2008.

¹ <160 000 kr för ensamstående och <200 000 kr för sammanboende.

Det stora bostadsbeståndet med hyreslägenheter påverkar stadsdelsområdets befolkningsstruktur. Detta avspeglar sig även i de lägre genomsnittslönerna och andelen arbetslösa.

Det är många grupper och människor som således behöver samhällets och socialtjänstens insatser för att få ett socialt fungerande liv. Socialtjänstlagen och Barnkonventionen ställer höga krav på kommunerna när det gäller stöd och hjälp till barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Barnens bästa ska alltid vara i förgrunden och genomsyra det sociala arbetet och kommunens insatser.

Sedan såväl anmälningarna om barn som far illa och behovet att placera barn utanför det egna hemmet hade ökat genomfördes en översyn och analys av IoF:s barn- och ungdomsverksamhet hösten 2008. Översynen visade bland annat att det förebyggande arbetet och de tillgängliga insatserna på hemmaplan var otillräckliga och att en utveckling var nödvändig.

Den så kallade BUSS-utredningen (Barnuppdraget i Stockholms socialtjänst) som staden tillsatte 2007 och som presenterade sin slutrapport i april 2009 fann flera utvecklingsområden. Därefter har socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden bl a beslutat att:

- det fortsatta arbetet ska fokuseras på samverkan och relationer mellan socialtjänsten, förskolan och skolan för att uppnå en helhetssyn kring det barn som far illa eller riskerar att fara illa och för att förtydliga vem som bär ansvar för vilken insats
- ett arbete ska påbörjas som ska leda till att Stockholm stads preventiva och öppenvårdsinsatser ska syfta till att undvika ett senare behov av placering och detta ska utvärderas
- Stockholm i förlängningen enbart ska använda utvärderade metoder för prevention och öppenvårdsinsatser.

Strategi – inriktning, mål och genomförande

Förvaltningens arbete med att ta fram en långsiktig strategi har letts av en styrgrupp som bestått av stadsdelsdirektör, avdelningschef för barn och ungdom, avdelningschef för vuxna samt enhetschefer inom avdelningen för barn och ungdom.

Interna möten med representanter från stadsdelsförvaltningens olika verksamheter inom avdelningen för barn och ungdom har genomförts för att inventera behov och idéer om hur ett förebyggande arbete ska bedrivas och hur vård- och behandlingsinsatserna på hemmaplan ska bli mer effektiva.

I mars genomförde förvaltningen ett möte med ett antal externa samarbetspartners kring det förebyggande arbetet. Temat för mötet var ”Hur kan vi samverka kring utsatta barn och ungdomar i Farsta?”. Vid detta möte deltog förvaltningen, rektorer, vårdcentraler, bostadsföretag, Söderledskyrkan, barnvårdscentral (BVC), mödravårdscentral (MVC), polisen och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i Farsta. Samtliga deltagare presenterade sin verksamhet och sin syn på barn- och ungdomssituationen i Farsta. Arbetet kommer att gå vidare bland annat via projektet Modellområden².

Nuläge

Förebyggande arbete

Grundläggande för ett långsiktigt förebyggande arbete är att kunna erbjuda kvalitativt bra verksamheter för alla barn och ungdomar i Farstaområdet. För att åstadkomma detta måste arbetet bedrivas på tre nivåer: på generell, grupp- och individnivå. Detta kräver en bred samverkan mellan dem som riktar sin verksamhet till barn och unga. Här nedan beskrivs det arbete som pågår inom stadsdelsförvaltningen på de olika nivåerna.

➤ Generellt förebyggande arbete

I stadsdelsområdet finns sex öppna förskolor. De är mötesplatser för föräldrar och små barn där det bl a erbjuds sång- och lekstunder, rörelse och skapande verksamhet utifrån barnens behov. Föräldrarna ges också möjlighet till temadiskussioner om föräldraskapet. De sju parklekarna är på motsvarande sätt träffpunkter för barn och föräldrar i lokalområdet. Inom stadsdelsområdet finns dessutom sex fritidsgårdar för ungdomar i högstadies- och gymnasieålder.

Stadsdelsförvaltningen erbjuder sommarkoloniverksamhet för barn och ungdom inom ramen för de av staden gemensamt upphandlade koloniverksamheterna. Förutom detta kompletterar förvaltningen med lokalt anordnade sommaraktiviteter som t ex badbussar, tonårsläger och dagaktiviteter för barn och ungdomar som är kvar hemma.

➤ Förebyggande arbete på gruppnivå

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) behöver 20-30 % av alla barn i Sverige någon form av särskilt stöd, ett stöd som kan ges av olika samhällsaktörer. De tidiga insatserna som stadsdelsförvaltningen utför ska ge möjlighet att bryta en ogynnsam utveckling. Förvaltningens familjestödsenhet samverkar i förebyggande syfte med polis, skola, förskola, barn- och ungdomspsykiatri, mödravårdscentral, barnvårdscentral, ungdomsmottagning och Söderledskyrkan.

Vidare ansvarar enheten för olika metod- och behandlingsverksamheter för barn, ungdom och föräldrar, såsom BALANS, KOMET, ART, Trappan, Skilda världar och

² Se vidare under rubriken Övriga utvecklingsområden, sid 10.

Humlan³. Inom enheten ryms ungdomsmottagning, familjebehandlare, familjepedagoger och kvalificerade kontaktpersoner/boendestödjare, preventionssamordnare och fältverksamhet. Även förskolans stödenhet ingår i enheten.

➤ **Förebyggande arbete på individ nivå**

Enligt SKL är 2-3 % av alla barn i Sverige i behov av mer omfattande insatser från samhället. I Farsta har 761 barn varit aktuella på utredningsenheten under 2008. Det är 6,24 % av den totala barn- och ungdomsgruppen i stadsdelsområdet.

Innan ett barn eller en ungdom placeras på ett behandlingshem har olika insatser prövats eller övervägts på hemmaplan. Varje beslut om placering fattas efter en mycket grundlig och noggrann utredning och skyddsaspekten vägs alltid in. I samband med placeringsbeslutet upprättas alltid en tydlig plan för hur vården ska genomföras och hur den kontinuerligt ska följas upp. Utslussningen från behandlingshemmet förbereds mycket noggrant och det utformas en väl planerad struktur där familjebehandling, nätverksarbete och stöd genom kontaktperson kan ingå.

De av utredningsenheten biståndsbedömda insatser som utförs av familjestödsenheten är bland annat familjebehandling, nätverksarbete och stöd genom kontaktperson. Förvaltningen har möjlighet att erbjuda 12 platser i stödboende för ungdomar som inte kan bo hemma eller som slussas ut från behandlingshem. En boendestödjare finns knuten till ungdomarna i dessa boenden. Inom enheten finns en särskilt kvalificerad kontaktperson vars arbete riktas till tonårspojkar i riskzonen. En lägenhet finns som resurs för såväl utredning som behandling.

Framtida mål och uppdrag

Inom avdelningen för barn och ungdom ska ett gemensamt förhållningssätt och en gemensam värdegrund råda. Inför arbetet med verksamhetsplanen för 2010 ska en gemensam värdegrund vara utarbetad inom hela avdelningen.

Barn och ungdomar med olika typer av funktionsnedsättningar ska också ges stöd och förutsättningar för ett socialt fungerande liv på alla nivåer i verksamheten.

Ur ett folkhälsoperspektiv finns idag kunskap om att ju tidigare ett barn kan få vuxna goda förebilder på alla områden i sin vardag, desto bättre grundläggs kommande positiva beteenden och levnadssätt. Fler barn ska därför ges möjlighet till en trygg och stabil uppväxt. Detta kräver ett förstärkt arbete på flera nivåer. Därför kommer ett systematiskt utvecklingsarbete att ske som tydligt riktar sig till föräldrar med barn i de yngre åldrarna. Målet är att tidigt stärka föräldrarna i deras föräldraroll.

³ Se bilaga.

➤ **Förskolan**

Förskolan har en viktig roll i att skapa goda förutsättningar för föräldrar att mötas och därmed ges de möjlighet att skapa nya kontaktvägar. Därför ska förskolan aktivt stimulera och motivera alla föräldrar att delta i aktiviteter och möten som arrangeras.

I samråd med socialtjänsten ska förskolan inom ramen för ordinarie föräldramöten även erbjuda samtal runt föräldrarollen. Ordinarie personal på förskolan ska på sikt kunna handleda föräldrarna i detta.

➤ **Öppna förskolan**

Öppna förskolans roll i det tidiga förebyggande arbetet är av stor vikt och alla hemmavarande föräldrar med sina barn ska känna sig välkomna. Regelbundet rekryteringsarbete ska ske. I verksamheten ska personalen ge föräldrarna förutsättningar att bli delaktiga i kontaktskapande verksamhet och samtal kring föräldrarollen.

De unga föräldrarna känner sig ofta osäkra i sin föräldraroll och ska därför erbjudas möjlighet att få träffas gemensamt för att diskutera utifrån sin speciella situation. Stadsdelsförvaltningen fortsätter därför med det påbörjade samarbetet mellan öppna förskolan och fritidsgården Tuben till denna målgrupp.

➤ **Fritidsverksamheten**

Fritidsverksamheterna ska bygga på möten mellan barn, ungdomar och föräldrar. Dit ska alla vara välkomna. Alla ska ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar delta och påverka innehållet. Verksamheterna ska aktivt rekrytera barn och ungdomar men även kontinuerligt se över vilka man inte når. Om det finns sådana grupperingar som bedöms ligga i riskzonen ska aktiva åtgärder vidtas för att nå dessa målgrupper.

➤ **Individ- och familjeomsorgen**

Inom individ- och familjeomsorgens två enheter för barn och ungdom kommer arbetet att fokuseras på att utveckla och samordna de olika förebyggande insatserna. Detta ska även ske i samråd med andra aktörer i stadsdelsområdet. Planen är att på ett bättre sätt utnyttja olika resurser och kompetenser inom enheterna, med målet att stärka och bibehålla ett förändringsarbete för barn och familjer. Det kommer att ske såväl i hemmiljö, i skolan som i förvaltningens egna lokaler. Det sistnämnda kommer att ske i form av familjebehandling, KOMET-, ART - och BALANS-grupper samt observationer i hemmiljö.

Inom familjestödsenheten har ett processinriktat arbete pågått under våren. Arbetet har varit fokuserat på att skapa en samsyn runt uppdraget inom och mellan de olika verksamheterna, samt mellan olika befattningshavare och yrkeskategorier. Enheten har varit delaktig i strategiarbetet och har förutom vid en gemensam konferensdag även använt arbetsplatsträffarna för att diskutera och komma fram till nya lösningar för att bättre nyttja samtliga yrkeskategorier. Detta arbete fortsätter under hösten.

Åtgärder

Nedan redovisas de förändringar och åtgärder som redan har påbörjats eller kommer att påbörjas inom kort. Det handlar om insatser och aktiviteter på samtliga nivåer, dvs på generell, grupp- och individnivå. I verksamhetsplanen för 2009 reserverades medel för kommande behov i samband med utvecklingen av den förebyggande strategin. Medlen föreslås användas enligt följande.

➤ Stödlägenheter

För att kunna minska vårdtiden för ungdomar som är placerade på behandlingshem finns behov av att få ett ökat antal stödlägenheter via Bostad Stockholm. Till dessa lägenheter ska knytas ett välbemannat personalstöd för att ge ungdomarna bättre förutsättningar att klara omställningen. Boendet ska även vara en resurs till ungdomar som av olika skäl inte kan bo kvar i sitt föräldrahem och som i annat fall måste placeras på externt köpta stödboenden. Individuellt utformade vårdplaner som finns dokumenterade via BBIC:s (Barns Behov i Centrum) verksamhetssystem följer respektive ungdom och anger vilket vårdbehov och vilken typ av insats som planeras. BBIC gör det även möjligt att på ett tydligt och konkret sätt dokumentera uppföljning och utvärdering av insatserna. Detta innebär att man på ett mer strukturerat och tydligt sätt utnyttjar befintlig kompetens och resurser, för såväl den professionella personalen som för barn, unga och deras familjer. Arbetsättet kräver ett nära samarbete mellan utredningsenheten och familjestödsenheten. Exempel på det är det gemensamma avdelningsmötet, de två IoF-enheternas gemensamma enhetschefsmöten, fältassistenternas möten med ungdomsguppen inom utredningsenheten och familjebehandlarnas möten med utredningsenhetens barngrupp.

Förvaltningen arbetar aktivt med att söka ett nytt boende för flera ungdomar dit även personal med olika kompetens knyts.

På sikt, när fler placerade barn och ungdomar flyttar hem, kommer en förstärkning av personalresursen på familjestödsenheten att behövas. Finansieringen av detta bedömer förvaltningen klaras via lägre kostnader för placering av barn och ungdomar på behandlingshem.

➤ Flickor

Förvaltningen avser att öka insatserna och stödet runt stadsdelsområdets flickor. Under ett antal år har en särskilt kvalificerad kontaktperson arbetat med pojkar i riskzonen, med uppdrag formulerat av socialsekreterare och föräldrar. Målet är daglig sysselsättning, skola alternativt arbete och att motverka missbruk, kriminalitet eller annat antisocialt beteende. Varje ungdom har en individuellt utformad vårdplan. Den särskilt kvalificerade kontaktpersonen arbetar även förebyggande i samarbete med skolor och fritidsgårdar. Gruppen flickor med motsvarande problematik har ökat kraftigt och nuvarande personalbemanning räcker inte för att täcka behoven. Därför kommer en särskilt kvalificerad kontaktperson för flickor att anställas.

➤ **Ungdomsmottagning**

Farstas ungdomsmottagning är den mest besökta i Söderort inklusive Nacka. I snitt kommer 65 ungdomar till mottagningens öppna hus varje vecka. Till detta kommer de bokade behandlingssamtalen. Ungdomsmottagningens mål är att förebygga fysisk och psykisk ohälsa hos ungdomar mellan 12 och 23 år. Farsta har en mycket hög andel flickor med oönskade graviditeter och högt antal ungdomar med klamydia. Dessa siffror visar att ungdomar i Farsta utsätter sig själva för stora risker. För att hinna med arbetet med skolklassbesök, preventivmedelsrådgivning, graviditetstester och kris-samtal efter övergrepp och svåra familjesituationer behöver nuvarande kuratorsresurs förstärkas.

För att förebygga könssjukdomar och tidiga graviditeter kommer förvaltningen även att ta upp en diskussion med skolorna om att eventuellt tidigarelägga informations-satsningen i sex och samlevnad från åk 8 till åk 6.

➤ **Kriminalitet**

För att arbeta på ett strukturerat sätt på hemmaplan med kriminella ungdomar kommer de särskilt kvalificerade kontaktpersonerna att utbildas i påverkansprogrammen Kriminalitet som livsstil och På rätt väg.

Fältassistenterna har påbörjat ett samarbete med X-con, en frivilligorganisation med syfte att fånga upp ungdomar på glid. Tillsammans med dem erbjuder fältassistenterna ungdomar en kontaktperson från X-con. Föräldrar erbjuds även samtal kring hur det är att ha ett kriminellt barn.

➤ **Gruppverksamhet**

Som ett led i det generellt förebyggande arbetet bland föräldrar startas studiecirkeln Familjeverkstad till hösten. Studiecirkeln arrangeras i samverkan med studieförbund till ett subventionerat pris. Föräldrar erbjuds nio gruppträffar, totalt 27 studietimmar, för att diskutera hur de på ett positivt sätt kan kommunicera och samspela med sina barn.

Föräldrar till barn i gruppverksamheten Humlan, som förvaltningen bedriver tillsammans med Söderledskyrkan och som riktar sig till barn med missbrukande föräldrar, kommer att erbjudas BALANS. Detta är ett kommunikationsprogram som hjälper familjerna att samarbeta och kommunicera på ett konstruktivt sätt för att förebygga och hantera konflikter.

Förvaltningen ska även fortsätta med den temabaserade föreläsningsserien på kvällstid för föräldrar.

För att förstärka kompetensen i arbetet med familjer där stora konflikter och oenighet råder kommer fler medarbetare vid familjestödsenheten att utbildas i nätverksarbete.

Den breddade kompetensen förbättrar personalens möjlighet att stödja alternativa lösningar inom familjernas nätverk. På detta sätt kan extern placering av barnet undvikas och de redan placerade barnens nätverk aktiveras inför hemflytt.

➤ **Sysselsättning**

I samband med att ungdomar slussas ut från behandlingshem ska olika alternativ till sysselsättning erbjudas. Sysselsättningen ska utformas i samverkan med Jobbtorg och förvaltningens enhet för försörjningsstöd, Farsta gymnasium och det lokala näringslivet.

Unga mammor med försörjningsstöd kommer i samverkan med Farsta gymnasium att erbjudas kompletterande utbildning för att öka deras möjlighet att klara sin egen försörjning.

I ett försök att bryta det sociala mönstret ska ett pilotförsök riktat till nollklassade sjukskrivna unga kvinnor genomföras med metoden BALANS. Gruppen är sedan länge beroende av försörjningsstöd och på grund av sjukskrivningar och återkommande graviditeter svår att motivera till ett nytt förhållningssätt.

➤ **Kvinnofrid**

Stadsdelsområdet har många kvinnor och barn som flyttat hit till skyddade boenden. Våldsutsatta och traumatiserade barn och mödrar är i stort behov av stöd och behandlingskontakt. De kommer att erbjudas tio strukturerade samtal med familjebehandlare. Män i familjer med våldsproblematik ska även erbjudas enskilda samtal med en manlig medarbetare.

Övriga utvecklingsområden

För att skapa en bredare och mer strukturerad samverkan kring det förebyggande arbetet i Farsta deltar förvaltningen i projektet Modellområden psykisk hälsa barn och unga, som bl a är inriktad på att utveckla samarbete mellan socialtjänst, BUP, primärvård och skola. Projektet pågår under tre år och finansieras av Sveriges Kommuner och Landsting.

Inom staden pågår en översyn av BUS-överenskommelsen med landstinget. Syftet är att tydliggöra gränsdragningen mellan de olika ansvarsområdena.

Sedan utbildningsnämnden övertog ansvaret för grundskolorna finns ett behov av att fastställa hur samarbetet mellan de båda organisationerna ska organiseras. Ett arbete med att ta fram en samverkansöverenskommelse pågår. I den ingår bland annat rutiner vid anmälan till socialtjänsten, utarbetande av individuella handlingsplaner för elever som har insatser från socialtjänsten, deltagande i det brottsförebyggande rådet osv.

Farsta stadsdelsnämnd har en viktig roll i genomförandet av Söderortsvisionen. Här finns en stor potential för att utveckla näringslivet samt att i det natursköna området

skapa attraktiva boenden. Rena, vackra och trygga miljöer samt tillgång till god offentlig service med hög kvalitet kommer att vara viktiga delar i konkurrensen för att locka nya medborgare och näringsidkare.

Ledning och uppföljning

Genomförandet av den långsiktiga strategin förutsätter medverkan av förvaltningens egna enheter samt externa organisationer. Återkommande uppföljningsträffar med såväl interna som externa aktörer kommer att ske. Uppföljningar och åtgärder kommer att presenteras för nämnden vid tertialrapporter och bokslut. Planen kommer att revideras årligen.

Berörda enhetschefer ansvarar för att målsättningar och åtgärder i planen genomförs.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till långsiktig strategi för utveckling av förebyggande arbete för barn och ungdom.

BILAGA: Gruppverksamheter

Humlan

En gruppverksamhet för barn till missbrukande föräldrar. I gruppen kan barnen få stöd och möjlighet att bearbeta sina svåra upplevelser, samt träffa andra barn som lever i samma situation. Verksamheten bedrivs i samarbete med Söderledkyrkan.

Skilda världar

En gruppverksamhet för barn till separerade föräldrar. I gruppen kan barnen få stöd och möjlighet att bearbeta sina svåra upplevelser, samt träffa andra barn som lever i samma situation.

ART

En multimodal metod för att ge aggressiva och antisociala barn och ungdomar sociala alternativ. Metoden bygger på tre komponenter: social färdighetsträning, ilskekontrollträning och moral- och dilemma-övningar. ART erbjuds frivilligt som insats efter utredning eller som ungdomsvård efter en dom. ART är en av förvaltningens egna öppenvårdsinsatser.

KOMET

Förvaltningen erbjuder ett föräldraträningsprogram enligt modellen UngdomsKOMET, en manualbaserad föräldraträning riktad till föräldrar med ungdomar 12-18 år, där det finns mycket konflikter och bråk. Programmet syftar till att förbättra kommunikationen och relationen mellan föräldrar och barn. UngdomsKOMET är en anpassning av KOMET för yngre barn. KOMET erbjuds frivillig eller som insats efter utredning. Enheten kan även erbjuda Förstärkt KOMET.

BALANS

Förvaltningen erbjuder som komplement till insatsen kontaktfamilj en föräldrakurs där föräldrarna arbetar med sitt föräldraskap i grupp medan barnen, beroende på ålder, erbjuds helgkollo i olika utsträckning. De olika gruppkonstellationerna följer de behov som uppkommer i kontakt med familjer. För närvarande kommer pappa-, mamma-, småbarns- och tonårsgrupper att pågå löpande under året. Detta arbete bedrivs tillsammans med personal från socialtjänsten och fritidsverksamheten. Projektet delfinansieras av länsstyrelsen.

Familjeverkstad

Familjer erbjuds att delta i en studiecirkel med nio träffar, 27 studietimmar. Varje träff bygger på ett tema och materialet är filmbaserat. Syftet är att ge föräldrarna möjlighet att träffa andra föräldrar och diskutera hur de på ett positivt sätt kan kommunicera och samspela med sina barn, få stöd och konkreta verktyg för detta. Verksamheten sker i samarbete med ett bildningsförbund.